

2016/2017

66. ročník Matematickej olympiády

Zadania úloh IMO

(Súťaž sa konala 17. – 23. 7. 2017.)

1. Pre dané celé číslo $a_0 > 1$ definujeme postupnosť a_0, a_1, a_2, \dots tak, že pre všetky $n \geq 0$ platí

$$a_{n+1} = \begin{cases} \sqrt{a_n} & \text{ak } \sqrt{a_n} \text{ je celé číslo,} \\ a_n + 3 & \text{inak.} \end{cases}$$

Určte všetky hodnoty a_0 , pre ktoré existuje také číslo A , že pre nekonečne veľa indexov n platí $a_n = A$.
(Južná Afrika)

2. Označme \mathbb{R} množinu reálnych čísel. Určte všetky funkcie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ také, že pre všetky reálne čísla x a y platí

$$f(f(x)f(y)) + f(x+y) = f(xy).$$

(Albánsko)

3. Poľovník a neviditeľný zajac hrajú hru v euklidovskej rovine. Zajacova počiatočná poloha A_0 a poľovníkova počiatočná poloha B_0 sú zhodné. Po $n - 1$ kolách sa zajac nachádza v bode A_{n-1} a poľovník v bode B_{n-1} . V n -tom kole sa postupne udejú tieto tri veci:

- i) Zajac sa neviditeľne presunie do bodu A_n , pričom vzdialenosť medzi A_{n-1} a A_n je presne 1.
- ii) Sledovacie zariadenie ukáže poľovníkovi bod P_n . Jediná záruka, ktorú sledovacie zariadenie poľovníkovi poskytuje, je, že vzdialenosť medzi bodmi P_n a A_n je nanajdvyšš 1.
- iii) Poľovník sa viditeľne presunie do bodu B_n , pričom vzdialenosť medzi B_{n-1} a B_n je presne 1.

Dokáže poľovník vždy (t. j. bez ohľadu na to, ako sa presúva zajac a bez ohľadu na to, aké body ukazuje sledovacie zariadenie) voliť svoje ťahy tak, že po 10^9 kolách má istotu, že vzdialenosť medzi ním a zajacom je nanajdvyšš 100?
(Rakúsko)

4. Na kružnici Ω sú dané dva rôzne body R a S , pričom RS nie je jej priemerom. Označme l dotyčnicu kružnice Ω v bode R . Nech T je taký bod, že S je stredom úsečky RT . Na kratšom oblúku RS kružnice Ω je zvolený bod J tak, že kružnica Γ opísaná trojuholníku JST pretína priamku l v dvoch rôznych bodoch. Označme A ten priesečník Γ s l , ktorý je bližšie k bodu R . Priamka AJ pretína kružnicu Ω v bode K ($K \neq J$). Dokážte, že priamka KT je dotyčnicou kružnice Γ .
(Luxembursko)

5. Dané je celé číslo $N \geq 2$. Skupina $N(N + 1)$ futbalistov, z ktorých žiadni dvaja nemajú rovnakú výšku, stojí v rade. Tréner Ján chce odstrániť $N(N - 1)$ futbalistov z tohto radu tak, aby nový rad pozostávajúci zo zvyšných $2N$ futbalistov spĺňal nasledovných N podmienok:

- 1) nikto nestojí medzi dvoma najvyššími futbalistami,
- 2) nikto nestojí medzi tretím a štvrtým najvyšším futbalistom,
- \vdots
- N) nikto nestojí medzi dvoma najnižšími futbalistami.

Dokážte, že je to vždy možné.

(Rusko)

6. Usporiadaná dvojica celých čísel (x, y) sa nazýva *primitívny mrežový bod*, keď najväčší spoločný deliteľ čísel x a y je 1. Dokážte, že pre ľubovoľnú konečnú množinu S primitívnych mrežových bodov existuje kladné celé číslo n a celé čísla a_0, a_1, \dots, a_n také, že pre všetky $(x, y) \in S$ platí

$$a_0x^n + a_1x^{n-1}y + a_2x^{n-2}y^2 + \dots + a_{n-1}xy^{n-1} + a_ny^n = 1.$$

(USA)